

Naročnina: doma na sküpnih naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarsom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstem vsaka reč 3 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Slovenski Božič.

Na zemlo je legla tiha noč, puna božih skrivnosti.

Velki zvon zazvoni polnoč. Nastane globoka, sveta tišina. Moški i dečki mirno čakajo. Roke jim počivajo sklenjene na prsaj. Nad 40.000 Kristušovih vučencov strmi na ožarjeni oltar. Čakajo na sveto daritev. Mir, radost, ponos sija ž njihovih lic, ar prihaja krao mira, večni Kristuš na oltar — prestol svoj.

Škof pristopi i izpostavi Najsvetejšje. Nad 40.000 možov i dečkov se prekriži na glas, moli i spevle. Glas je pun navdušenja. Pesem prihaja iz duše i se zmagoslavno razlevle v nočno tišino. Štirideset jezero glav upira svoj pogled na razsvetlano tribüno i se klanja Kristuši, šteri nocoj prihaja na oltar i v njihove čiste duše. Kak zrelo klasje v žitnom poli klanjajo se ti jezери, zatopljeni v tihe misli od setve i žetve božega Sejača.

Evangelij! Lehek šüm zavalovi po areni. Govornik dehne v mikrofön i glas se razprši po zvočnikaj po celoj neizmernoj živoj polani. Škof govori! Štirideset jezero možov i dečkov, lačnih bože reči, poslúša Jezušovo skrivnost v presvetom Olt. Svestvi.

Globoko segajo tople reči govornikove v duše jezerih. I ti z močnov verov v srci ponavljajo prisego vere, vüpanja i lübezni do Jezusa. Kristuš mora kralüvati v naših srcaj, v vsej našoj slovenskoj zemli! I zadoni do nebes mogočni glas vernosti:

Kristuš kraluj, Kristuš zmaguj, v hostiji svetoj nam gospoduj!

Pri podigavanji kleči vsa arena. Nastane pali sveta tišina. Nepozabni trenotki! Kristuš staple na oltar, obdan od angelov, i neštete vnožine ga molijo. Iz timice odsevajo samo odkrite glave, v siji žarometa se odražavajo obrazi kak v mehkoj mesečini.

Zvonec vabi k svetomi prečiščavanji. Vöra odbije pol dve. Himna Kristuša Krala se vsipavle iz vüst jezerih i jezerih. Nemirno valovi čarno morje: „Gospod, nesam vreden...“ V strnjjenih vrstaj stojijo moški i dečki. S pesmijov na vustaj čakajo Kristuša. Prezvišeni hiti s tribüne med vnožino z velikim zlatim ciborijom, da bi brž delo Zveličetela lačnim i žednim Pravice. Istočasno prihajajo izpod tribüne — kak iz katakomb — dühovniki s ciboriji. Nad petdeset jih je. I oni se za škofom vtapljajo med dugimi vrs-tami. Študentje sprejavajo vsakšoga s svečov i palov. Vsi nešteti jezери premajajo sveto prečiščavanje stoječki. Što ne je pripravljen, položi robček na vüsta i dühovnik ide mimo dale, dale... Takši genljivo prizor je bio samo ešče te pri zadnjoj večerji, gda je Jezus sem prečiščavo svoje apoštole! Ali pa mogoče tüdi te, gda je v püščavi čüdežno nasito pet jezero možkov...

Škof blagoslavla z Najsvetejšim. Ves štadion zaspevle ešče ednok himno: Bóvsod Boga! Mogočni zvoki odmevajo v rano poletno jutro kak grmlavica šümečih i naraslih vodín. Ne je to ponizno spevanje skromne, božeče skupine plašljivih lüdi, nego je zmagoslavje prebüjenoga, preprostoga človeka, slovenskoga moža i dečka, šteri je nenadoma začüto, da je v takšoj katoličanskoj sküpnosti nepremagliv. Sprostile so se vse dobre sile, štere ovak čakajo skrite v srcaj slovenskoga lüdstva, s pesmijov so vdrle na den pa zazvale: „Što je proti nam?“

Neizmerna vnožina novih, za nebesa zrelih prebivalcov se razhaja pri zorji i ide v svetlost — življenja večnoga.

— — — Bio je to rojstni den, novi, najveksi Božič slovenskoga eyhastičnoga naroda — za boukše življenje.

JEZUŠEK PROSIM TE,
PROSIM TE VSE...
PROSIM ZA VSE:
REŠI NESREČE VSE,
DELI DOBROTE VSE,
BOŽIČNE TE DNEVE

V SIROMAŠKE VSEH HIŠE,
KI ŠTEJO NOVINE.
V JASLI POLOŽIM ZDAJ
PESMICO TO...,
VROČO PROŠNJO:
MILOST DETE NAM DAJ.

VREDNIK NOVIN

Veselimo se Krali, ki prihaja!

Božični svetki so tak prenapunjeni s sladkimi spomini, da se verno srce že pri njihovom bližanji globoko veseli. Naše slovensko lüdstvo, v šterom je, hvala Bogi, ešče sv. vera trdna, občüti te vtise i jim davle izraz v lepih božičnicah, v jaslicah, v božičnom drevi i drugih svetih navadah. Kak vse čisto, svetešnje je po naših hišah na Božič, kak toplo i veselo v našem srci.

Pa kak se ga ne bi veselili! K veselji nas vabi sv. Cerkev, gda spevajoč ponavlja prorokove reči: „*Veseli se hčerka moja Sijonska i jako se radij, o moja hči Jeruzalemska! Glej prišeo bo Gospod, Bog i človek... Veselite se nebesa i radij se zemla; ve gore, popevajte hvalnico, ar pride Gospod i se bo smilo svojih siromakov*“.

Pa kak se ga ne bi veselili! Od toliko stoletij srčno zaželjeni i nestrpno pričaküvani se nam bo narodo: „*Pride Gospod, krao zemle, i rešo nas bo od jarma robstva. Izišlo bo sunce pravičnosti pa bo osvetilo nas, ki sedimo v temni i smrtnoj senci. Pride Gospod, da nas obiše v miri, da se veselimo njegovomi prihodi s punim srcom. Oh pridi, ne müdi se, olajšaj bremena svojega lüdstva! — Da bi li predro nebesa i prišeo! — Pridi i pokaži nam svoj obraz, Ti, ki sediš na Kerubi!*“

Prišeo je tisti srečen trenutek. Nastopila je sv. noč. Nebesa se odprejo, zemla se zgene. Marija povija v plenice siromaško Dete, angelci popevlejo novo pesem, pastirčki molijo Odršenika, kralovje se priklanjajo Krali. Veselimo se, veselimo se Kristušovoga prihoda! „*Rosila so nebesa i oblaki so nam poslali svetoga; odprla se je zemla i porodila nam Zveličara*“.

Pričeto je velikansko delo odrešenja človečega roda. Že se terejo šatanove verige, že se bliskečejo nebesa, v štera bo odprlo pot Dete, močen Bog. Vej je prvi dihlaj Novorojenčka dihlaj lübezni do nas, prvi utrip božega srca je brezno lübezni do nas. To srce ne bo henjalo biti, dokeč nas ne vidi srečne, ne bo henjalo prositi,

— — — Tüdi nojco bodo slovenski sinovje i hčere prihajali od blüzi i od daleč pa pokleküvali pred betlehemsko štalico i molili novorojeno božično Detece. I vsi, šteri so dobre vole, do nojco napunjeni z mirom i radostjov nebeskoga Gosta.

Grački Vili.

dokeč nam ne sprositi smilenja. Veselimo se lübezni božoj!

Siromak človek! Ti si bio po nesrečnom spadaji prvih starišov edino stvorenje na sveti, štero je bilo v božih očeh odižno. Sirotek si trepetao pred božim tronom, pa ti je Bog zapovedao: „*Idi, nečisti!*“ Obrno si se k daritvam, k svetkom, a Bog je vse to odvrgeo. Tvoj glas je ne več prihajao do nebe, pregloboko si spadno. Oh gde, odked rešitev...? Veseli se, nevolno stvorenje! To novorojeno Dete, to je tvoje odrešenje, Kristuš je tvoj priprošnjik. On bo molo za človeka, molo bo s človekom. Predro bo mogočni glas nebesa i dopadno se boš Bogi. Povzdignola se bo strta natura, ar se bo ž njov odeo boži Sin, da jo reši. Obvüpana srca se bodo potolazila. Napunila se bodo s takšim veseljom, da se bodo vüpala povedati to: „*O srečen greh prvih starišov, ki si nam prineseo takšega i tolikoga Odršenika!*“

Pravični bodo ponavljali: Ti, o Dete, si središče vseh dobrot, štere vživamo! Prepevali bodo: „*Radij se nebesa, veseli se zemla, povelicüjte ga gore, vse stvari spevle hvalo mojemi Odršeniku!*“

Veseli se, srečno stvorenje! Ne si več šatanov rob, ne si več neprijateo boži, nego prijateo, dedič božega kralstva. To je darilo, prvo darilo velikoga Zveličara. Komaj se je narodo, pa že spevlejo angeli: „*Slava Bsgü na višavi i mir lüdem na zemli, ki so dobre vole*“. Mir, mir boži plava znova nad človekom. Zdaj Bog pa lübi človeka, ar lübi svojega Sina, ki je postao človek. Bodi hvala Bogi na višavi po Kristuši, ar je konec dugotrpčega zavrženja, konec je duge vojske! Bodi hvala Bogi po Kristuši, ar je zasijao mir! Kristuš je naš mir. Bog je naš mir. Veselimo se ga!

Naj zasija tüdi v nas mir boži. „*Nemirno je naše srce, dokeč se ne odpočije v Tebi*“, zdihavle sv. Avguštin. Našega srca nemre nikaj popu-noma osrečiti. Ne bogastvo, ne vživanje, ne moč ali slava. Vse te reči püstijo srce prazno, ešče več, nesrečno včinijo. Samo Bog, lübezen boža vtüši naše srce i je pripravi na vživanje pune sreče pri njem.

Naj se zato porodi v nas Kristuš, naj nas osreči! Naj bo tüdi za nas svetek, v šterom obhajamo spomin na Kristušovo rojstvo, vretina vseh dobrot, štere nam bo Bog dao po Kristuši. Vresničilo se bo tüdi v nas voščilo angelov. Zasijala bc v naših srcah velika svetlost i porodila se bo v nas neizmerna sladkost, ar „*prišeo bo veliki prorok i prenovio Jeruzalem*“.

— R.

Kanonski svetniki.

Ne zosagajte se, prosim, že pri naslovi: nemajo nikaj s Kanoni, s štükami opraviti tej svetniki, kak sploh svetci ne nastopajo z morilnim orožjom, ar majo najmočnejše orožje ki je reč Boža, kak dvorezen meč ostra, ki segne do globin srca... Ta Reč se je v njih vtelovala kak negda v samom božem Sini, sezna, v dosta menšoj meri, kak sunce pa zvezde...

Zato „*Kanonski*“ svetniki: mislim tiste, šterih imena čemo pri vsakoj svetoj meši, posebno v tak zvonom „*Kanoni*“, vsikdar v nespremenljivom deli svete meše, tüdi če jo slüžimo za pokojne. Te svetnike mislim, nej telko preblazene Device Marije i apoštolov, ki jim pristaja prva čast, ki se jim skoro imenom spovidavlemo že pri pristopnih molitvah v začetki meše. — Bole mislim na ove druge svetnike i svetnice pri spomini zmagoslavne Cerkve pred spremenenjom i pozdigavanjom i po spremenenji po spomini preminocih. — Oficij teh svetih mantrkov i spoznavalcov iz prvih stoletij kršćanstva, različnih stanov i starosti (celo 12 letne Nežel!), moških in ženskih, me vsikdar napuni s posebnim veseljom. Navadno, či spadne na delaven den, je na pou svetešnji, na pou delavni: kak či bi se dež pa sunce, žalost in radost v čüdivitoj harmoniji menjavale, kak je bio čas teh najsilnejših let prakršćanstva, gda je, po navuki dogmatike, sveti Düh s posebnov močjov delavao i je v najveksjoj kmici splošnoga preganjanja najbolje svetlo sijala hrabrost toga prvoga mantrniškoga cvetja, četüdi največ v skritih podzemelskih katakombaj, ki jih je samo svetloba sveč in oljenk slabo, ali blaženo razsvetlavala, posebno pri daritvi svete meše.

Pravim: svetek teh božih izvoljencov me vsikdar navdaja s posebnov radostjov i čüdivita miseo, ki se mi je pri svetki ednoga od teh porodila, me nikdar več nešče zapüstiti.

Zato se teh imenom spominamo pri vsakoj svetoj meši, ar pride še ednok tak silna doba, mogočni dih božega Düha še ednok, mogoče še močnej zaveje prek zemle kroga, tisti velki čas pred zadnjim, pred pravičnim sodnjim dnevom...

I prošnja, ki se je tak proseče skoz stoletja i jezeroletja k njim zdigavala, de te vslüšana: na njih priprošnje zaveje sveti Düh tak silno, da je velka svetnica Trezika maloga Deteta Jezusa zastrmela, gda njoj je bila razodeta izredna svetost kristjanov iz zadnjih dnevo človeče zgodovine...

Verjem v veliko poslanstvo teh svetih iz prvih časov kršćanstva. — Verjem, da je posebno njim dana krasna naloga, da do zlasti na njih priprošnje obüjeni kristjani, da se vredno pripravijo za zadnji veliki prihod Gospodoy, za najveksi Božič. — Verjem, da nas pred vsem oni smejo pripravlati na prihod našega najslašega Ženina za nebesko, večno gostüvanje...

Mogoče nam je ta doba bliže kak si mislimo, vej zdajšnji papa naše čase tak radi primerjajo časom prvih kršćenikov...

Mogoče v toj dobi že živemo... — ic.

Naročnikom!

Z božov pomočjov smo vam odposlali zadnjo številko Novin z tov številkov. Toplo se vam zahvalimo vsem za naročitev i plačilo Novin i vas prosimo, priporočajte naš list svojim prijatelom i poznancom. Vsaki naročnik naj nam spravi bar ednoga novoga naročnika za 25 letnico Novin.

Vrednik Novin,

Božič.

Evangelij (Sv. Lūka 2). Tisti čas, zišla je v zapoved od Augustus Casara, da bi se popisal ves svet (Eto popisovanje prvo včinjeno je po Czirinusi, Syrijskom poglavari.) i sli so vsi, da bi se vadili, vsaki v svoje mesto. Gori je pa šo i Jožef z Galilae z Nazareth Varaša v Judaeo pu Davidov Varaš, ki se zove Betlehem: zato, ar je i on bio z hiže i roda Davidovoga, ka bi se vadilova z Mariov zaročenov sebi ženov, štera je noseča bila. Včinjeno je pa, gda bi tam bila: spunili so se dnevi, da bi rodila, i porodila je Sina svojega prvorođenoga, i v plenice ga je povila, i položila je njega v jasli; ar so nej meli oni mesta vu oštariji. I pasterje so bili v tistom držanji verustivajoči, i čuvajoči nočna verustivanja nad čredov svojov. I ovo Angeo Gospodnov je stano poleg njih, i svetlost Boža je okoli vzela nje, i zbujaš so se z velikov božanstvov. I pravo je njim angeo: ne bojte se; ar ovo nazviščam vam veliko radost, štera bode vsemi ljudstvi; ar se je narodov vam dnes Zveličiteo, ki je Gospod Kristus vu Davidovom Varaši. I to je vam znamenje: Najdete Dete v plenico povito, i položeno vu jasli. I precij je postanolo z Angelom vnožino vojske Nebeske hvalače Boga, i govoreče: Dika na visini Bogi, i na zemli mer ljudem dobre vole.

Ne bojte se! Oznamim vam veliko veselje: dnes vam je rojeni Zveličar, Kristuš Gospod!

To oznanilo dnes doni po vesolnoj zemli, ar je prišlo tisti, ki ga je čakala jezeroletja i po njem zdiha-vala. Prišlo je tisti, brezi šteroga bi nam ne bilo rešitve, brezi šteroga bi vse človeštvo zapadlo večnoj pogubi. Tisti, ki edini more odvzeti zemli prokletstvo, obrisati naše skuze, odpreti vrata nebeska. On je vse naše vüpanje, naša tolažba, naša sreča, naša blaženost pa naše zveličanje.

Ne bojte se! Bog sam je stopo iz visokih nebes na nisko zemlo. Pa kak? To vam bodi znamenje: „Najšli bote dete v plenice povito i v jasli položeno“. Prišlo je Bog kak malo, malo detece. Prišlo bi leško kak veliki, odrasčeni človek, kak mogočen krao z bogatim sprevodništvom, ali či tudi kak dete, rojeni v zlatoj palači. Zdaj pa kak malo, nedužno, ponizno, lübeznivo, sladko dete. S svetim veseljem se njemu leško približamo.

Ne bojte se! Oznamim vam veliko veselje: „Dete nam je rojeno i sinček nam je dani“. Pa te sinček, to lübeznivo dete je mogočno, je knez, je krao — pa kakši! — je neskončni Bog! Zato dnes zemla trepeče od radosti, ar čuti v sebi svojega Stvoritelja v človečoj podobi. Radüjejo se tudi nebesa. Da, Božič je svetek svetoga veselja. Zato naše veselje ne sme biti samo zvünešnje, nego notrašnje, srčno istinsko. Dnes posebno vidimo i čütimo kak je Bog dober pa lübeznivi. Vidimo kak je naša vera lepa i vesela. Ali ne? Ka more biti bole priklüplivo kak neskončni Bog — malo detece? Pitajmo ga, zakaj je prišlo med nas. Bomo čüli odgovor: Zavolo vas, dragi moji, zavolo vas sam prišlo. Vas mam tak rad, sam vas prišlo obiskat.

Vse, ka ma svet lepoga i drägoga, so samo kaplice v primeri z lepoto naše sv. vere. Pomislite, da je Bog vsikdar tak dobrotlivi, sladek i lübeznivi, kak se nam kaže v jasliah. Bog se ne spreminja. Lübeznivi je vsikdar i povsedik vsem, ki ga majo radi. Strašen postane samo tistim, ki ga neščejó. Či mi ščemo, nam je Bog vsikdar dober, sladek, lübeznivi, — ravno tak kak dnes.

Ešče nekaj lepoga i veseloga nam pravi naša vera. Pravi nam, ka Jezuš svoje prebivanje v jasliah med nami nadalüje. Vsi znamo, gde se nahaja v naših cerkvah. Tü je ešče menši pa bole skriti kak v jasliah. Je pa ravno tak lübeznivi pa sladki kak tam. Ne bojte se! Oznamim vam veliko veselje: Či bomo Jezüsa lübili, se bomo z njim na veke veselili. Prišlo je v jaslice ednok, prebiva med nami stalno, samo za nas.

Zahvaljeni bodi večni Bog, ki nam je napravilo toliko veselja! Zahvaljeni Oča nebeski, ki nam je poslao svojega Sina na zemlo! Zahvaljeni Sv. Düh, ki je njegovo včlovečenje v Mariji izvršil! Zahvaljeni Sin boži, ki ležiš med nami v jasliah! Kak si nam dober, lübeznivi, kak si sladek! Kak se te veselimo, kak te radi mamó! Oh, prav nikaj se te ne bojimo! Z veseljem se k tebi paščimo. Z veseljem ti ščemo vse dni svojega življenja diko spevati, — dokeč ne bomo zaspevali angeli diko na nebeskih visinah!...

V tihoj noči...

Nočni mir je legao na siromaške kmečke hišice. Tam na obronki kregloga v ednoj izmed njih ležim na bolniškoj posteli — — —

Dugo je že od toga, da sem se zadnjič veselo božega sunca mlad i zdrav. Nato so prišle duge, teške, bridke vöre bolezni i trpljenja. Dnevi so mi potekali, srce mi je napunjavalo žalot i čemer, samolübjje me je zaplelo v svoje mreže, po nočaj se mi je blelo, a sprotoletja so mi izgledala na jesen — — —

A nojco čakam, da se mi na razvalinaj mojih grehov, temin i zablod rodi Tvoj kep, o božično Detece, da mi zasija na razpotji, da bom znao, kam mora pelati moja pot...

— — — Svetlosti so na višavaj velke i rade trpečejo. Po cestaj se paščijo potniki. V očaj jim sija veselje, v srcaj počiva mir. Nojco so njihove düše najbliže Bogi, ar so se vse misli obrnole samo na njega i njegov prihod...

Hišice boječe mučijo. Razprestirajo svoje plave sence po snežnih potaj, ar mislijo na njega i njegov prihod...

Po hišaj stojijo na stolaj betlehemi. Na njih se iskrijo sveče kak oči v nežnih, nedužnih mladenkaj. V peči plapolja sivi plamen, a lüdjje govoriijo samo od njega i njegovoga prihoda...

Noč je tiha kak skriti mir v srci. Dvorišča počivajo odeta v belino snežnih oblakov. Daljave šümijo v pozabnosti. Vse je slovesno, vse pazljivo i nežno. Düša se potapla v lepe i drage misli, ar senja od njega i njihovoga prihoda...

V mojih očaj nastane tišina. Mojo pot so nojco posipale drobne, kristalne snežinke. Idem iz sebe i svojo radost prenašam v celo sobo, ar je ta noč, noč radosti. Na oknaj dehne ovenelo i ledeno cvetje odmeklih želj, a misli so moje postale tenke i želne kak plašč dalnih senj... Vse strani so premenila svojo življenjsko trüdnost i skrb. Preobrñile so se v pričakovanji i vüpanji... Po cestaj oživijo beli snežni dühovi. Nebo je nadenok postalo belo i po vesi je šo dih velkoga dogajanja. Hiše so odprle svoje oči, v štalaj je živina henjala jesti, lüdjje pri pečaj so prenehali svoje govore. Čüli so glas zvoná pa so vstanoli brez reči — puni doživetje, ar mislijo na njega i njegov prihod...

Pola so tiha i govoriijo šepetajoč. Zemla je topla pod belim pokri-valom kak materni polüb, ar je za-sklütüla njegov prihod. Lesi so puni skrivnostne slütnje i razločüjem njihov glas v šümenji vetra v noči.

Sam sem v svojoj sobi. Na stoli mi gori posvet ravno tak kak v srci lübezen i hrepenenje. Moja trüdnost, moja slabost prehaja v življenje, v moč. Oči moje, plave i čarne od boli i beganja, postajajo vedre i friške kak dete v materinom naroči... Gda mali

pride vküper z velkim, te prvi postane vekši i bole ponosen. Jaz sem ponosen, ar mislim i vüpan, da prideš, i pri Tebi se bom zdigno iz svoje nizkosti, hladnoče, nevoi, pri Tebi, nebesko Detece — Jezušček.

Zvužgali so se posveti kak oči v radovednom deteti. So misli moje mehke i nežne kak žele deklic po materinskim božanji. Moja soba se je spremenila v zatišje blaženosti, pa je tudi srce postalo blaženo, ar pričaküje njega, šteri nosi dobroto i blaženost.

— — — Globoka je noč na vesnici, a v tihoj sobici tam na obronki poleg loge čakam njega i njegov prihod...

Duge so že tudi minute. Oh, kelko jih je ešče do njegovoga prihoda? Vzemem knigo te čtem božično zgodbo:

„V daljavi so minevale vöre... Pomali je zameralo dihanje noči. Gori v sobi velke bolnice je mladi doktor odpro okno i gledao v mrzlo nočno praznino. Bio je mračnih misli, slabo razpoložen. Dugo je sloneo na okni, njegova düša pa je valovala v morji nemira i zbezanosti. Nikšega odseva svetlobe ne je bilo viditi na zemli. Že je ščeo okno zapreti, gda je nenadoma začnolo s silnov močjov zvoniti v farnoj cerkvi. Zaspevali so božični zvonovi i vabili k polnočnici. Doktora je prevzelo raho trepetanje. Senjavo i mehko so plavalii zvoki zvonov nad mrzlo zimsko pokrajino i se veličastno razlevali v temnoj daljavi. V goraj je odmevalo. Zdelo se je, da ščeo izpovedati neizmerno srečo. Ti zvoki so temo napunili s svetlobov. Vsakši, šteri jih je čüo, je morao sproščen zadihati, kak da je minola duga, teška noč.

Doktor je to občüto. Bilo njemi je, kak da je nekaj na njegovo divjo, raztrgano i razbolelo düšo položó mehko, toplo roko. Občüto je neko otožno, hrepenečo žalost v düši. Nekša nova, dozday nepoznana sila ga je vzdigavala v novi svet, pun jasnoče i toplote.

Zapro je okno. Ščeo se je vleči v postelo, toda neki notrašnji glas njemi je pravo, da mora ešče prle nekaj dobrega, nekaj človečega včiniti. Šo je doli v bolniško sobo. Vsedo se je kre posteli maloga dečka, šteromi se je brezplačno trüdio že dolgo, da bi njemi povrno zdravje. Prvi hip se je deček močno razveselo, gda je zagledno svojega velkoga prijatela i dobrotnika poleg sebe. Ali njegove moči so hitro pešale. Čüto se je vsigdar slabejšega. Medtem pa so se začüli v pritüčji glasovi božičnih pesmi, štere so pri jaslicaj spevale bolniške sestre i zdravejša deca. Gda je mladi betežnik čüo znane, nežne melodije, je pogledno na doktora i njemi zaspešno: „Čüješ angele, šteri spevlejo? O, vidim je, vidim, kak idejo po mene. Po mene idejo, da me odpelajo k mojoj mamici...“ I z radostnov su-zov na nežnom lici, z nasmehom na vüstaj i z pesmijov, štero so njemi an-

geli spevali za sveto noč, je mirno za spao večni sen.

Gda je bolniška sestra prišla k posteli, gde je ves v božičnom sijaji ležao mladi mrtvec, je doktor naglo vstano i odišo v svojo sobo, hoteč zakriti svoje suze, svojo zadrego. Vera maloga betežnika ga je genola, a tudi pomirila. V njegovo srce, puno mraka i tmice, je naednok prihajala toplina, svetlost. Z dugimi koraki je mero sobo iz kota v kot i vsigdar glasnej ponavlaó reči: „Mir lüdem, šteri so dobre vole!“

Vünej pa je ešče vsigdar plavao kipeči nemir zvokov od božičnih polnočnih zvonov. I če je za trenutek za mukno, je pali začnolo pozvanjati, s prva z ednim, po dugšem presledki jako nežno z drügim i na konci s tretjim. Te trije zvoki so plavalii vsaki za sebe prek hiš. Njihov nežni odjek je navidezno bole pomali plavao kak drüghih navadnih zvonov, kak da v dugih presledkaj angelje letijo prek dežele, štera se je kopala i mučala v globokoj močnoj tišini i miri, i spüščajó iz svojih čistih rok senje od Boga i bližine nebes. Ti zvoki so prihajali iz čarobnoga kraljevstva, postajali vedno močnejši i vsako živo bitje z nepremaglivim čarom zvali k sebi. I naskori je bila cela krajina puna rajskih melodij, štere so letele od düše do düše i naznanjale radostno vest:

Slava Bogi na višini
i mir lüdem na zemli,
šteri so dobre vole...

— — — Te začüjem zvonove, šteri so napovedüvali Njegov prihod. Odprem na široko svoje srce i zašepčem v svetom strahi: „Pridi, božično Detece, slobodno, vstopi i prijetno pod mojo streho, i jaz Ti bom odkrio vse, kak je meni i mojim bratom i sestram, šteri trpimo, a lübumo. Pridi, mi ubogi i trpeči, mi Te čakamo z velkov düšov i lübeznostjov...“

Grački Vili.

ČTIMO DOBRE KNIGE!

Neprestano gučimo i pišemo od toga, da moremo čteti dobre knige pa novine, či ščemo očuvati svoje düševno življenje. Vnogi med nami poznajo *mohorske knige*, štere nam za jako male penaze prinašajo pobožno, hasnovito pa veselo čtenje. Kakšete žmetno živimo, vedno li opominamo: bar vsi tisti v Slovenskoj krajini, šteri so že meli mohorske knige, naj si je letos pa naročijo! Tej je naj pokažejo tudi drügim! Za 20 Din. dobite pet lepih knjig, ka Vam dojde celo leto pa ešče za kesnejša leta! Nikaj ne valá vse telovno dobro, či pa düši ne damo poštenoga razvedrila, hasnovitoga navuka. Ravno v tej žmetni časaj si iščimo düševne tolažbe pa moči v dobroj knigi i v novinah. — *Dajte našoj slovenskoj mladini dobre knige v roke! Sami te krivi, starišje, če njim ne date prilike, naj ostanejo pošteni!*

Marija je rodila Odrešenika.

Prerok je prerokoval:

„Glej, Devica bo spočela in rodila sina, ki se bo imenoval Emanuel, kar pomeni: Bog z nami.“

In evangelist je te besede zapisal, da je opozoril na uresničenje tega, kar je bil Gospod napovedal po preroku.

Emanuel: Bog z nami.

Pomenljivo ime. Bog z nami. Toda resnično. Zakaj bila je doba v zgodovini človeštva, ko še ni bilo tega imena in so bili lüdjje prepuščeni samim sebi in grehu. Bog pa jim je bil odmaknjen.

Ko pa je nastopil čas, se je Bog približal človeštvu, ne samo približal, temveč združil se je z njim, Bog je postal človek in uresničilo se je: Bog z nami.

Zgodilo pa se je tako-le:

Angel Gabriel je bil od Boga poslan v galilejsko mesto Nazaret k Devici Mariji, zaročeni možu, ki mu je bilo ime Jožef. In angel je rekel: „Zdrava, milosti polna, Gospod s teboj, blagoslovljena ti med ženami!“

Marija, ki je živela tiho, skrito, sveto življenje v samotni domače hiše,

ni pričakovala kaj takega. Zato se je prestrašila in ni vedela, kaj naj na angelove besede odgovori. Razmišljala je, kaj naj pomeni ta pozdrav.

Angel pa je odgovoril dalje:

„Ne boj se, Marija, zakaj milost si našla pri Bogu. Glej spočela boš in rodila sina, ki mu daj ime Jezus. Ta bo velik in sin Najvišjega; Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj in njegovemu kraljevstvu ne bo konca.“

Zdaj je Marija razumela, kaj ji angel oznanja. Vedela je namreč, da bo iz izraelskega rodu izšel Odrešenik, ki ga je bil Bog že večkrat obljubil; vedela je, da ga bo rodila mati, ki izhaja iz Davidove hiše. Razveselila se je, ko je spoznala, da je izbrana za mater obljubljenemu odrešeniku, vendar jo je zaskrbelo, kaj bo z njenim devištvom, ki ga je Bogu zaobljubila. Vprašala je angela:

„Kako se bo to zgodilo, ko moža ne spoznam?“

Angel ji je razložil božjo vsemogočnost:

„Sveti Duh bo prišel nad te in moč Najvišjega te bo obsenčila; in zato bo tudi Sveto, ki bo rojeno, Sin božji; zakaj pri Bogu ni nič nemogoče.“

Marija je ponižno privolila: „Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi

po tvoji besedi!“ In angel je šel od nje.

Prav mirno in preprosto sta se razgovarjala angel in Marija. In vendar je bil v ta preprost razgovor, v to ponižno Marijino privolitev položen najvažnejši dogodek v človeški zgodovini. Kajti takrat se je zgodilo, da je postal: Bog z nami.

Učlovečil se je Sin božji, privzel si je človeško naravo, da jo je posvetil in pobožanstvil, jo dvignil iz greha k Bogu.

A za to je vedela še samo Marija. Jožef je za to zvedel po angelu. Elizabeti je razodel Sveti Duh, da je vzkliknila z močnim glasom: „Blagoslovljen sad tvojega telesa!“

Šele tedaj je Marija priznala:

„Moja düša povelüje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju. Zakaj ozrl se je na nizkost svoje dekle. Glej, blagorovali me bodo odslej vsi rodovi. Zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen, in je njegovo ime sveto.“

Nato je Marija še dalje živela s svojo skrivnostjo odmaknjena svetu. Tri mesece je preživela pri teti Elizabeti v gorah. Potem je bila v Nazaretu. Ko pa je izšlo povelje cesarja Avgusta, da se podpiše ves svet, sta morala Jožef in Marija v Betlehem, Davidovo mesto, ker sta bila iz hiše in rodovine Davidove.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Plemeniti dar. Dr. Hajós Franc, odvetnik v pokoji v Lendavi, je daroval Držbi sv. Rafaela z Slovensko krajino 500 Din., za kritje stroškov izseljeniškega duhovnika, g. Camplin Ivana. Na plemenitom dari se najtoplej zahvalimo.

Lendava. Dec. 19. je ženska mladina pod vodstvom č. sester priredila lepo igro: „Zlati križ.“ Dvorana hotela Krone je bila puna. Deklice so svoje vloge dobro izvršile. — Po šolaj lendavske fare so se pa vršile lepe božičnice. Na Pinici je madjarska deca lepo spevala pesem: Hej Slovani, kje so naše meje. Siromaška deca je bila obdarivana z oblekov, obutelijov i drugimi dari.

Bogojina. Deški odsek naše mladine se je častno vdeležo sv. meše dec. 8. i dva dečka toga odseka sta dvorila pri svetlo meši. Mladenci mladenci Jezusi. — Lepi prizor. — Kalendarje po 8 Din. se dobijo kupiti pri širiteli Mar. Lista i Novin, Horvat Franci. Segajte po njih.

Boža služba v Kobilji. Po težkom ednomesečnem čakani nam je višiša cerkvena oblast znova dovolila za edno leto, da bo pri nas v Kobilji vsako nedelo sv. meša.

Beltinci. Dobro uspeli sestanek kmečke zveze se je vršio prinas dec. 12. pri šterom nas je navduševao za kmečko slogu predsednik osrednje K. Z. g. Brodar Janez iz Kranjske. Povdarjao je, da je v slogi moč i da je čast za nas, da smo kmetje. — Deški odsek je dobo pri nas v Beltincih drugo okrožje. — Naše prosvetno društvo je za te Božič igralo krasno versko igro iz pred Kristušovih časov — Ben Hur.

Gančani. Vložili smo prošnjo na kr. bansko upravo, naj nam podeli podporo za čišćenje jarkov i grab. Če se jarki i grabe čistijo, ne de teliko povodni kak je letos bilo, štera nam je neprecenlive kvare napravila.

Prosvetno društvo v Kobilji. Zadnje nedelo — 12. decembra — je bio ustanovni občni zbor Prosvetnoga društva v Kobilji. Domači g. kaplan so v primernom nagovori razložili namen društva, ki naj dela v duhi katoličanske akcije. Tudi pravila društva so tomi primerno sestavljena. Prva točka namena društva je: „krepiti med člani versko, narodno i gospodarsko zavest, izobraževati jih na temelju naukov katoličanske Cerkve, zlasti še kršćansko socialnih načel.“ Med pravici članov je določeno: „za vsakega umrlega člana poskrbi odbor častno spremstvo i sv. mešo, štero se vdeležijo po možnosti vsi člani.“ Če se društvo razpušti, pripadne vse društveno premoženje kobiljanskoj cerkvi. Za društvenoga predsednika je bio izvoljeni Lopert Peter, večletni širiteo Novin.

Pokorno sta izpolnila cesarjev ukaz in prišla v Betlehem. Zaupala sta v božjo moč in božje varstvo.

Mariji se je dopolnil čas poroda. Toda mesto je bilo prenapunjeno z ljudmi in nista mogla najti prostora, kjer bi se naselila. Tudi sorodniki ju niso sprejeli. Marija ni hotela povedati, da bo rodila Odrašenika. Zakaj ni povedala? Morda ji tedaj ne bi bilo treba iti v votlino iskat zavetja. Drugi bi se bili umaknili in se stisnili, Mariji in božjemu Detetu pa bi pripravili udobno bivališče. In potem bi razglasili: Glejte, pri nas je bil rojen Odrašenik.

A to se ni zgodilo. Marija je molčala in z Jožefom sta si poiskala zavetje v votlini. Tam je porodila sina edinorojenca, ga povila v plenice in položila v jaslji.

Vse, karkoli je hotel Bog, da se o božjem Sinu izve med ljudstvom, je razglasil po svojem angelu.

Ko se je božje Dete rodilo, je nad votlino zasvetila zvezda z močno svetlobo. Blizu so prenočevali pastirji pri svojih čredah in so opazili zvezdo. Začudili so se. Tedaj je pristopil k njim angel in močna svetloba jih je obsijala, da so se prestrašili. Angel jim je rekel:

Domača i svetovna politika.

Financijski odbor dela pridno i je že pretreso dohodke i stroške ministrstva za zvunešnje zadeve.

Od sporazuma, šteroga so z dr. Mačkom sklenili nešterni radikali, kak bivši minister, dr. Laza Markovič, piše vladin list „Samouprava“ sledeče: „Pred desetimi letami, gda se je Svetozar Pribičević sporazumeo z Radič Števanom i osnovao kmečko-demokratsko združenje, z istim programom, šteroga ma i dnes den, je dr. Laza Markovič zahtevao, da se Pribičević kak veleizdajnik kaštiga, i je začeo te veliko gonjo proti njemu i njegovoj stranki i proti pokojnomi Radiči trdivši, da njeva rušita državo. Dnes den je pa isti dr. Laza Markovič skleno vno go težji sporazum z kmečko-demokratskim združenjem, kak nekda Pribičević, je izdao pravila radikalne stranke, štera ga je na svojih ramaj spravila v naše javno življenje, pa poleg vsega toga še čaka, da zavolo toga dobi od naroda priznanje i nagrado. Zaistino, so ljudje, ki verjejo, da njim je vse dovoljeno.“

Italija. Mussolini se pripravla po dr. Stojadinovičevom obiski, da da zakonsko dovoljenje, da Slovenci v Italiji smejo v nižjih uradaj svoj materni jezik rabiti i slovenske knjige i časopise izdavat. Za časa dr. Stojadinovičevoga prebivanja v Italiji, so bili na slobodščino pušćeni vsi slovenski politični obsojenci.

Vatikanski grad. Sveti oča so se pri imenovanju novih kardinalov z najtoplejšimi rečmi spomnili pokojnoga zagrebečkoga nadškofa, dr. Bauera, kak velikoga sina sv. kat. Cerkve.

Austrija. V Beči so se te dneve vršili veliki izgedi proti židovom. Vno go židovskih trgovin je razbila razsrjena vnožina.

Kitajska. Japonske čete se volijo naprej po Kitatskoj. Namen Japancov je, da Kitajsko prisilijo za prošnje miru. Prvo ščejo zavzeti Kanton.

Japonska. V velikoj zadregi je Japonska vlada, ar Anglija i Amerika zahtevate odškodnino za napravlene škodo i garancijo, ka se več ne ponovijo napadi japonske vojske na vrednost Angleške i Amerikanske države i na vrednost podanikov tevi držav. Amerika celo zahteva, da Japonski casar sam mora prositi odpušćenje, zakaj je japonska vojska potopila amerikansko ladjo na Kitajskoj reki.

Španjolska. Veroborci so metali bombe na Madrid i odbili napad komunistov pri Terueli, gde so komunisti meli dvejezero mrtvih.

To bi bilo našoj deci v nezgovorno olejšanje i tudi redno bi deca lehko v šolo hodila, ar ne bi bilo daleč, čeravno bi bila slabše oblečena. V našoj vesi je zadostno število dece, tak, da po zakoni mamu pravico do svoje šole. Tudi banska uprava nam ide na roko i nam je že dovolila otvoritev šole. Če Bog da, premagamo tudi tiste težkoče, ki so zavolo naše šole v domačoj občini i tak pridemo do svoje šole.

Strehovci. Zvedeli smo, da so strehovski verniki vložili prošnjo na višišo cerkveno oblast, naj njim dovoli, da se pridružijo k dobrovničkoj fari.

Stopo je v katoličansko Cerkov. Smodiš Karol, mladi mož na Kobilji, je 23. nov. t. l. prestopo iz luteranske vere v našo Cerkov. A Bog ga je naskori k sebi pozvao. 11. decembra smo ga sprevodili na njegovoj zadnjof poti i ga pokopal po kršćanskoj navadi. Gasilci kak tudi vnožina ljudstva njemu je skazala zadnje čast, posebno zato, ar je vmro kak vernik svete katoličanske Cerkve.

Mogočno spravišče sezonekega delavstva pri Gradi. Dec. 12. je Zveza poljedelskih delavcov Slov. Krajine priredila prvo delavsko spravišče pri Gradi. Po sv. meši se je nad 1000 delavcov — sezoncov zbralo, šteri so prišli skoro iz vseh krajov naše Gorické na to svoje prvo stanovsko spravišče. Zvün delavcov — kotrig so se zborüvanja vdeležili sres. načelnik dr. Fr. Bratina, kak zastopnik politične oblasti, nadale gimnazijski direktor g. Zobec, šef borze dela v Soboti g. Fr. Kerec i domači banski svetnik i predsednik občine Grad g. Bačić. — Uvodno reč je povedao i zborüvanje vodo predsednik Zveze poljedelskih delavcov g. prof. Maučec Jožef. Po pozdravi predsednika je dao zborovalcom jizcrpno poročilo od delovanje Zveze tajnik, g. Novak; na to pa je sledilo predavanje g. direktora sobočke gimnazije Zobca, šteri je v lepih i navdušenih rečaj gučao od novoga družabnoga reda i grajao zdajšnji kapitalistični družabni red, šteri je že rodio telko britkosti po sveti i nadale je gučao od kršćanske lübezni, ki mora vladati med delavstvom. Naslednji govornik je bio šef borze dela g. Kerec, šteri je zborovalcom na kratko povedao zgodovino sezonekega izseljenišva z Slov. Krajine i dobre pa slabe strani sezonekega izseljavavanja. Nazadnje je ešće zborovalce pozdravo g. sreski načelnik dr. Fr. Bratina. Na to pa je predsednik Zveze zaključo tak lepo uspelo zborüvanje. — Zveza poljedelskih delavcov šče v novom leti prirediti ešće več takših zborüvanj po našoj krajini.

Kamovci. Naša slovenska kolonija je postanola na spevanje gledoč jako delavna. Pod vodstvom radmožanskoga šol. upravitela se Slovenci že eden mesec včijo cerkvene pesmi.

Na božične svetke mo meli priliko čüti v dobrovniškoj cerkvi njihov pevski zbor.

Dobrovnik. Na Marijin svetek 8. decembra je mladina v našoj cerkvi v velkom številu skupno pristopila k sv. obhajili. Navdušeno lepo slovensko spevanje je cerkveno slavnost jako povzdignolo.

Črensovci. V nedelo dne 2. jan. bo Prosvetno društvo v Črensovcih ponovilo v Našem domi lepo zgodovinsko igro: Dr. Janez Evang. Kreka „Türski križ“. Igra je ustrezala svojim nameni i jo bodo še vno gi obiskali drugič. Obišćite jo tudi še Vi! Ne bo Vam žal.

SOBOTA.

Divje veselje so imeli priliko uživati preminoci tjeden Sobočanci, ki so v trumaj hodili gledat „rokoborbe“. Samo ešće ta „kulturna“ prireditev je menkala v Soboti, ar v itak podivjanom časi ljudje nemajo prilike indri viditi, pa celö za peneze, grobsti, kakše so tam vidili. Tudi šolarje so hodili gledat te „plemenite“ borbe, ar je njihovim starišom i stanodajalcem tak prav. Se bodo bar bole znali med sebov biti! Če pa poglednemo kakšo prosvetno prireditev v Soboti i primerjamo obisk, te moramo pripoznati, da je moč pesnice ešće bole v časti kak duševno delo. Želimo iz narodnostnih vzrokov, naj se takše prireditve več ne dovolijo, gde bi nekaki zastopniki neke narodnosti na čast divjali!

Ponavla se... „Teče voda, teče...“ — po toj lepoj pesmi se ravnamo tudi v Soboti. Kak že znate, nam je že to jesen dvakrat prek cesté v Šolskoj ulici voda tekla. Zdaj smo se vćakali, da že ob tretjim teče. Jarki se sami neščejo odmüšiti — no, pa smo zadovolni z vodöv, si mislimo, da smo v Benetkaj... Vüpamo se, da se nišće na to pisanje ne razčemer. Če pa vsi odplavamo, te se skašljate vi drugi, ki nemate vodé!

Martinišće. Prav lepo so obhajali dijaki Martinišća svetek Brezmadežne. Na njega so se pripravili z devetdnevnicov. Vsaki večer ob sedmih je bila kratka preuga i blagoslov. Na svetek je pa bilo skupno sv. obhajilo, popoldne pa lepa akademija na čast Brezmadežnoj. Pri akademiji se je posebno vsem dopadnola lepa igra „Boj s hudobnim duhom“. Jako lepi i globoki je bio odgovor, ki ga je meo pri akademiji sedmošolec Skledar.

Naši vajenci. V Soboti mamoz precu obrtnikov. Ti obrniki majo tudi svoje vajence i pomoćnike. Ne eden sobočki majster pa posebno svoje vajence malo preveć izkorišća. Delati jim morajo v petek i svetek. Či je štoj zavolo toga opomene, znajo celo odgovoriti, ka v nedelo tudi morajo dati vajenci jesti. Na svetek Brezmadežne se je v ništernih sobočkih delavnicaj delalo celi den. K meši ne bilo časa iti, bio je pa čas iti večer gledat boksanje v Ditrihov kino. Kam pela takše ravnanje z vajenci, se na svojo žalost lahko vsakši osvedoči, ki količkaj opazüje življenje i obnašanje te mladine!

Ste že kupili srečke?

Ešće nekaj dni mate časa, ne zamüдите prilike. Prosvetno društvo pri Sebeščani že ma pripravlene dobitke. Lepi novoletni dar bo, če dobite za 4 Din mašin za šivati ali biciklin. Če ešće nemate srečke, zglaste se pri domačem Prosvetnom društvu ali na farofi. Vlećenje numer bude že na staro leto, zato odločite se hitro. Če kupite srečke, pa vćinite zednim dobro delo ar podprete kat. društvo, da si ležej zgradi svoj dom. Pri drugoj priliki pa bodemo mi vam pomagali. Šteri ste že srečke dobili, vćasi je plaćajte.

Najlepša božična darila

in okraske za božično drevo, kakor tudi dnevno sveže pecivo in tort za gostüvanje nudi po najnižjih cenaj

SIDONIJA NOVAK

slastičarna MURSKA SOBOTA.

VEZ LUBEZNI Z NAŠIMI IZSEJENCIV TUDINI.

Pisma naših iz tujine.

Vesele božične svetke i milosti puno novo leto želejo izseljenci iz Francije i Nemčije pa pozdravljajo vse svoje domače, rod, poznanke, duhovnike, vredništvo Novin i celo Slov. Krajino pa izseljence v Franciji i Nemčiji: *Celec Marija*, Fuano; *Kramar Katarina*, Pouillault; V. Polana: „norca so se z mene delali Francozi, če sam si v roke vzela naše liste; to neso krščeniki, čeravno so krščeni, to so židovje; štiri leta sam tu, pa sam eše ne vidila, da bi se što prekrižo i mi pokaže, kak se moli francoski Bog; zdaj sam se preselila v drugo mesto, kde delam od 6 do 9, prle sam pa od 4 zajtra večer do 9. Samo ka moja sobica se ne küri, vse me trosi, gda idem v njo počivat; spraviam se domo okoli novoga leta; eti nega tistoga božičnoga spevanja, kak pri nas doma, štero zdigne srce k Bogi, majo pa lepe jaslice i poleg njih dva jaliča“. *Žilavec Rupert i žena*, Sartrouville, Vadarci — Trnje: „sva zdraviva i po siromaškom tu živeva v tujini; veselijo naj naši listi, štere redno dobivava, sprejela sva z velikim veseljem tudi kalendar, prosiya sveto mešo za sebe, višek naročnine je na Dom sv. Franciška i na podporo Novin“. *Gönc Marija*, a Lucy, Kobilje: „Jako me veselijo vaše Novine, ž njih zvedim, ka se godi v domovini, tu nam je tesko; hvala Bogi, po nedelaj lejko idem k sv. meši, družina je krščanskoga življenja, kde služim; istina, da je mala moja plača, ali brez krščanskoga lista nega pravoga življenja; pošlite mi tudi življenje sv. Male Trezike“. *Bunderla Franc*, Meneboud: „mesto sam spremeno“. *Vrečič Apolonija*, Bertinerie, Tišina: „Lepo se zahvalim na rednom pošiljanji Vaših listov, v Franciji namenim ostati samo do novembra l. 1938“. *Trojok Katarina*, Bourges, z Lendave: „Bog vam daj zdravje, ka te nam, razstopenim ovcam v tujini dugo mogli vrejvati naše liste; sem žalostne glase čtela v Novinaj od slaboga oponašanja doma v Slov. Krajini, zato sem prosila od svojega gospoda i duhovnoga pastira svedočanstvo i vam oboje poslala, da vidite, da ne sam vuk v ovčjoj koži, nego živem, kak krščanska mladina mora živeti; višek na-

ročnine je za Dom sv. Franciška, spšite me v društvo to, vsako leto pošlem dar za siromake; priporočam se vam v molitve, kak tudi jaz molim za vas i vse duhovnike vsaki den, posebno one z Slov. Krajine. Gda čujem glas zvona, se mi zbudi v srci glas zvona, ki ga čuva kapela sv. Trojstva. O vseli, gda sam doma te glas začula, sam bežala v hišo i z materjov pa domačimi zmolila najlepšo i najslajšo molitev: Zdravo Marijo. O, da ne bi bilo niedne slovenske duše v tujini, štera na glas zvona ne bi na Tebe mislila, o blagoslovena nebeska Mati Marija“. *Gostony Štefan i žena*, Treigny, iz Čepinec: „Spravilava se domo i srčno se zahvaliva za Novine, štere sva redno dobivala i so nama bile v tujini na veliko pomoč i veselje“. *Hozjan Marija*, Mercadrie, M. Polana: „Novine so mi na veliko tolažbo v tujini, ž njih vidim vso vašo lubezen, štero mate do nas izseljencov. Ne moremo vam je povrniti, molimo pa za vas dobroga Boga i ga prosimo, naj vam vu večnosti plača vse vaše trude“. *Horvat Alojz*, Plessis Trevisse, Kruplivnik: „S srčnov radostjov i željov pričakujem vsaki teden Novine, štere me tolažijo v tujini; višek naročnine razdelite na podporo naših listov i za Dom sv. Franciška; prosim vas, pošlite mojoj ženi, Agneški, ki je domo odisla, za 20 Din., kak sam njim poslal, Novine i Marijin List. *Moja hiža doma naj nede brez naših krščanskih listov, ka ne zgubi božega blagoslova*“. *Lopert Gizela*, Bourbourg, Dokležovje: „Izseljenka Slov. Krajine vas pozdravlja i naznanja, ar se leto bliža kraji, vsaki pošten človek v red vzeme svoje reči. Zato vam jaz tudi pošlem 50 Din. stare naročnine i naprej celo za l. 1938. Višek je za Dom sv. Franciška. Naj vam mali Jezusček plača trude, štere ste to leto meli z izseljenci. Za prekrasne liste sem vam hvaležna z celoga srca“. *Drašković Margita*, Glatigny, Renkovci: „Liste vaše z takšov željov pričakujem, kak pismo z rojstne hiše, škoda, ka včas i v ponedlek prid; kak lepa lubezen je razodeta v izseljenskoj številki Novin i kak krasno čtenje v kalendaru. Višek naročnine obrnite na podporo M. Lista i Dom sv. Franciška. Pri našoj francozkoj

hiši se nišče ne križa i ne moli i se z mene smejejo, gda molim. A mene spreobrnejo. Nikdar ne zatajim svoje vere, pa svoje domovine tudi ne“. *Žganjar Marija*, Nonthairons, Bokreči: „Novine so tak lepe, da se ne morem od njih odtrgati“. *Grah Terezija*, Chepy, Bakovci: „Krščanska deklina sem, zato jo žalostno moje srce, ka ne vidim eti krščanskoga življenja. Srčno žalost mi odganjajo jedino naši dobri listi. Sam kak fučica, štera leče semota pa išče svoje gnezdo. Gnezdo sem našla v Marijinom Listu. Z Doma sv. Franciška se ne bom spozabila“. *Gatman Andrej*, Thelonue, Bogojina: „Dozdaj sam z domi dobivalo naše liste, zdaj je pa naročim naravnost od vas, so nam podpora v tujini; Bog vas obdrži v zdravji, ka te se znali za nas skrbeti“. *Marič Katarina*, La Ville Bague, Vančaves: „Prvič vam pišem z tujine i vam želim Gospodovo pomoč v duši i teli, spšite me v družbo sv. Rafaela, z naročninov pošlem članarino i na Dom sv. Franciška 5 Din. Božič je žalosten za nas eti v tujini“. *Titan Marija*, Saureillade: „Molite za nas, ar mi eti mammo žalostne nedele i svetke, naročnino sem poslala“. *Gomboc Štefan*, Mantelis: „Novine redno dobivam, samo ne prid; v nedelo; to bi želo i prosim tudi kalendar, naročnino na staro leto i nekaj na novo sam poslal“. *Hozjan Jožef*, Norezerines, V. Polana: „se zahvalujem za redno pošiljanje naših listov, ar me veseli čtenje v domačem jeziku. Po materi pošlam 5 Din. na podporo Rafaelove družbe“. *Zver Štefan*, Merris, Turnišče: „Naši krščanski listi so mi na velike veselje, ki je redno dobivam, želno sam čakao kalendar i sem ga dobo, naročnik ostanem še naprej, vsem priporočam Novine, štere so jedino vezalje za domači kraj“. *Baša Jožef i Katica*, Remcourt, Beltinci: „Na lepe naše krščanske liste pošilava naročnino, štere vsako nedelo žmetno pričakujem. Višek je za društvo sv. Rafaela, 20 Din., 10 Din. za podporo Novin, 5 Din. za Dom sv. Franciška 10 Din. za kat. prosvetno društvo v Beltincih, šteromi se topla zahvaliva za lepe pozdrave, Bog je naj žive. *Kozar Štefan*, Ženavlje, Šimon Franc, Neradnovci, *Petek Martin*, V. Polana, vsi v Royer: „Lübo zdravje vam želim, da te mogli nadele skrbeti za nas izseljence. Najlepša hvala za Novine, posebno za izseljensko številko, v šteroj je teliko lepih pozdravov“. *Kerec Irma*, Palmes, Grad: „Vse najbolše želim od lüboga Boga i Bl. D. Marije, liste redno dobivam i me jako veselijo, sem naprej

naročnica na naše liste, k leti name-ravam priti domo v lübi domači kraj“. *Hajdinjak Micika*, Monchin: „Po du-goj deževnoj dobi je prišlo lepo vreme, lepo tudi za duše 7. dec. gda so nas izseljence obiskali veleč. g. Zupančič Valentin in so pri njih lahko opravili izseljence v maternom jeziku sveto spoved. Kak srečni smo bili te den. Njihov obisk je napravo globoki vtis na vse nas, srečne nas je včino. Obloženi z delom so z smehljajočim obrazom prišli med nas, da nas okrepijo v našoj veri. Bog njim bodi plačnik i naša oblüba, da se ščemo ravnati po njihovih navukaj. Za god njim pa želemo:

Srečni, zdravi i veseli
Obhajajte svoj god v tujini
med izseljenci rojaki,
želemo vam srčno vdani.

Iz Nemčije: *Geder Alojz i Kristina*, Wildenau, Sodišinci: „Želeva njim Marijino pomoč, ka te nas izseljence mogli prav voditi nadale; liste redno dobiva navadno že v soboto i gda je dobiva, čütiva, ka naj je vsa sreča obiskala iz Slov. Krajine. Liste plačajo naši domači. *Büček Alojz*, *Turza Franc*, *Šinko Jožef*, *Fritz Karol*, *Srdica*, *Bagari Ludvig*, *Vidonci*, vsi v Scheggerotti: „Novine redno dobivamo že vsako nedelo, naj se širijo naše dobre slovenske Novine, prosimo Boga“.

Prošnja legije Koroških borcov. Legija Koroških borcov, Ljubljana, Pred škofijo 18, prosi vse tiste, ki so se vdeležili bojov ali ovak kaj znajo od bojov za Koroško i Slov. Krajino, da gornjemi društvi pošlejo kemprie svoj dopis. Društvo nameni knigo izdati od teh bojov.

Pošta.

SVD. Beltinci. Prepozno dobili oglaš, ne smo ga mogli za 19. dec. objaviti. Z. I. Dobrovnik. Prišlo vse komaj v sredo poldne, kda je bilo že vse naštampano. *Celec Marija*, Fuans. Ednok smo dobili 28 Din., drugo pa 35 Din. Z kalendarom vred, šteroga smo poslali, je duga na l. 1937. eše 27 Dinarov. *Gönc Marija*, a Lucy. Sprejeli 28 Din., 40 par. Duga na letos je tak eše samo na kalendaru 8 Din. šteroga smo poslali. Za novo leto smo poslali domaćim ček v Kobilje. Odpiši nam, kakšo knigo ščeš meti od sv. Male Trezike, jeli molitveno, ali pa samo za čtenje. *Žilavec Rupert*, Sartrouville. Penez sprejeli. Za l. 1938. je plačano 25 Din. Sv. meša bo na Božič za vaj. Na leto je 100 Din. naročnine za Novine Mar. List i Kalendar. *Kramar Katarina*, Pouillault. Sv. meša bo na Štefanje. Na l. 1938. je ostalo 60 Din. Kalendar poslali. Hvala na podobici. *Tivadar Zelko Ančka*. Pisava je poznana, podpis nepoznani, zato dopisa ne more vzeti na znanje. Ne sme se nišče skrivati, na sunce naj stopi odločno vsaki i vsaka. Činč Jožef, Petanjci. Ne si nam odpisao, štere številke Novin si ne dobo. Javi nam. Pa pri reklamaciji, kak smo že neštetokrat javili, ne trbe na dopisnici javiti, nego na čistom papiri z napisom reklamacija, pa to ne košta nikaj.

Žalostno-smešni glasi.

Rejsan je tak, kak Vam pravim. Človek bi se smejao, či vsevkup ne ne bi bilou tak žalostno.

San bio v ednoj oštariji, ge se je v nekši namen plesalo pa se veselilo. Nas je bilou vsefele lüdi, edni so se veselili, drugi smo pa vesélje gledali, vsivkup smo pa pridno prešali s kupic omanlivi sad vinskoga trsa.

Naednok jörjanje, kak da lačen oroslan zejvle za krvavov pečenkov, ali pa bole povedano, kda je lačnomi somari dugi čas za ovsom; prej tak: „Jes?! Jes?! Znáš što san jes, san jes a... kaš, ka si tij na mene... aol!“ Ženski svejt leti vküp, pa prime toga rjovečega somara, pa ga tak lipou mirij, ka bi se šče te hüdi na krščansko spovedao. Té pa nej: „Ka jes neman pejnez, ka san jes!“ Ednok samo priletij po glavi, puf! te pá puf! puf! prav s sijlov zandrügin, te pa pá ednok malo pomenje puf!

Zaj so pá druge stranke pomočnice priletele pa so prijale toga, ka je hapo kučti, pa gučati mile reči. Ženske ove stranke so mislile, ka je njüv nimak od štirikrat pufov čeden gratao pa so ga püstile.

Kakši čeden! Či bi čeden bio, ne bi v oštariji jörjao. Zleto je proti ovomi kak šarkan, pa trikrat zandrügin z zapretim nožom ovomi po obanji: črep, črep, črep! Te pa zamrčao kak zarezano tele, pa znova trikrat: črepčrepčrep!

Da bi vidli lüdjé boži, kak so s vsej krajov vrel i vküper, kij samo s

pesnicov (ti močnejši), drugi pa (grizevci) pa z lesenov, glažovenov pa z železnov škerjov.

Ženske so s prvim naskokom pomeli vö s hiše, te se pa vidlo samo tak, kak da mlatci cipé nad glavov vrtijo. Čednejši dečki so tuj vö porisali, nimacije pa li eden ovomi po obanjaj.

V pou minoti so že s procesijov šli vö tisti, šteri so se že najeli pameti telko, ka njim je rdeča vö tekla. Krv je tekla nad nos, z glave, z lica, nešteren je roko varvao, drugi pa robce tiščao na oko, štero njemi je v sekundi od vdarca debelo grátalo, ka je glédao debelo, kak krokodil.

Znáte, na kaj san gor prišeo, kda san tou ekspresno oteklino vido? Tou van je eden fini recept za krmljenje svinj pa bikov.

Kukarco pa krumple odati, pa drva tudi, pa pejneze zapiti, pa gda mo štel iiti klat, eli pa bika gnati na senje, te samo z lopárom eli lopátov v lejj eli štalo pa fejjst ponjen. Vsešerom, ge bi človik rad bio, ka bi debelo bilou, tan li vudri! pa pá vudri kak najbol! Kda de že zadosta debelo, te pa pod nož.

Zakaj bi človek drágo polaganje tri mejsece neso stvari, kda v pou vöri lejko na tak debelo zmlati, kak san šče. Sijajno. Več vredna najdba, kak Krištof Kolumbova Amerika!

Kda san jes tou špikulejrao, so mlatci dele mlátali, očeljeno je pa šlo k stüdenci i se mujjvalo. Tam je stao tudi Dalmatinec s krošnjov, okoli njega pa dečki kak küpci. Mislite, ka so

cigarete i špice küpüvali? Hehehe, vsi se molite, šteri tou mislite? Nože, lidje boži, nože so štel küpiti, samo ka ji več nej bilou. Nikaki so bole friški bilij, pa so že prle vse nože spoküpili, pa že tudi nücali proti svojemi bližnjemi, „o Kajni!“

Tá njevka je trpela kakši frtao vöre, te so edni močnejši grátali pa so ove že nakli kotali. Te smo že mi ovi vmes stopili pa smo rešili zbito vojsko.

„Sakši na svoje mesto!“ se čüje oštarašov glas, ovi smo pa vsi prešacavali dogodke.

Ka se dele godilo? Pride eden spoškrába i dečko, na prusleki niti edne gumbé, z robače krvave cote visijo, prek po čeli se vleče čaren trak krvi, se drži prignjeni, pou čobe njemi otečene dol visi, i „z ubranom maršom“ plüje krvave sline. Pri nas je zdigno glavo, ponosno kak parádiški konj: „Mi smo zmagali, zaj se vidi, šteri so dečki?“

Tou je tisto, ge človeki na joč ide, kda je pravzaprav vse strašno smešno!

Dečko si? skučeni, krvavi, pijan, brez pámeti, Kajni, razbijač, sramota sebi, svojoj familiji pa svojem narodi, nevala svojem bližnjemi! Razčesana robača, krvave sline! Dečko? Pogledni se v glendalo, pa boš vido, kak dečko nesmi vöviditi. S sodnijskoga stouca, s predgance, s časopisov, z vüst vsej pametni lüdi, s skouz svoji starišov zvediš, ka si, ka si nej dečko, razmiš, nej si dečko.

Tisti divjak si, za šteroga žandar nosi lanc v svojoj turbi, tista smet

si, s šterov se smetijo vouze, tisti si, šteri se doktori ne mili. Ti si vse drugo, samo dečko si nej, dečko modernoga svejta, dečko dvajsetoga stoletja si nej.

Ti šče maš oponašanje starinskoga pračloveka, šteri je stanüvao v lükñaj, v bregaj pa v votli drevaj, se oblačo v kože pa jo sirovo meso. Zdjaj si divjak, ka biješ druge dečke; gda se oženiš, boš bio ženo pa deco, pa vsakšega, koga boš vüpaio, pa što se ti nede mogeo protipostaviti. Jaj onim, šteri do tebe nosili kaj svoj s skuzami polejvani težki križi!

V dvajsetom stoletji, kda je telko šol, knjig, knižnic, izobraževalnih, kulturni, telovadni, gospodarski pa ne vejj kelko društév, tečajov, pa eden dečko nema drugoga posla kak se po javni lokalaj biti pa bit biti, doktora plačüvati, pa sedit hoditi? Si dečko? Telko te se je samo prijalo velke izobrazbe, štera se gnjesden deli, posili delij? Si dečko? Divji mož si...

Čüo san na tistom bitji, ka so si gučali, ka de se tou na Števanje gveravalo...

Angelski korus de spejjvao „Mir lüdem na zemli, šteri so dobre vole,“ — ti nejdečko pa, kda do Tvoji domači na Božič pri meši, ka nedo vidli, ka delaš, zemi brüs naprej, pa si dobro nabrüsi nož, ka de bole oster za Števanje, gda de se gveravalo... Doktor, plačila, žandar, sodnija, voza, špoti, skuze; žalostno, žalostno, samo žalostno, či gli ka sam van v začetki obečo, ka de smešno tudi.

O, dečki!